

PR. 2.
libet eorum
est totum
simul.

1 Ergo non
sunt nisi
instantia.

1 Ergo tem-
pus non est
extensum
vel non est
continuum.

5
m Et idem
conuenitur
quamuis
dicas esse
partes in
tempore.

6
n Nec po-
test pars
entitatie
indivisi-
bilis facere
extensionem
successiuam
sicut potest
permanens.

7
o Et quam-
uis dicas
eos partes
esse perma-
nentes non
tamen faci-
cient tem-
pus conti-
nuum.
p Quia nec
per vnio-
nem quæ sit
tota simul
nec per suc-
cessiuam.

8

9
q Nec per
vnionem
simplicem
coextensionem
successioni.

existens, & ante aliud posterius pari modo & suo ordine existens se toto : quod est dicere quodlibet illorum existere totum simul & sine intrinseca successione. At quæ sunt huiusmodi, sunt vt supra dictum est instantia : ergo in entitate temporis si quæ realia sunt, sunt & sola instantia ; eius enim ea sola dicenda sunt realia quæ vel habent, vel habuerunt, vel habitura sunt existentiam realem actualem. Hoc posito, omnia quæ in vna temporis successione sunt, instantia, vel sunt sibi inuicem subsecutivæ immediata ; vel intervallo quodam prioritatis & posterioritatis discreta : / si primum ; ergo duo indivisibilia seu inextensa faciunt extensionem contra prop. 2 cap. 7, cuius rationes æque valent in extensione successiva, ac in permanente : si secundum ; ergo tempus non est ens continuum ; & quocunque te veritas, cadis ens rationis si in physicis putas esse reuera continuum quoddam ens &c. vt fuit propositum.

Præterea m si quæ dicantur esse temporis partes non indivisibiles distinctæ ab instantibus ; quælo vt assignetur mihi quomodo accipiant existentiam ; an scilicet totam simul, an successivæ seu per partes : si primum ; iam erunt indivisibiles in ratione successione : si secundum ; cum hæ partes partium non habeant singulæ existentiam, nisi vt dictum est, prout sunt in statu præteritis ; illam habent totam simul. Ergo aut reuera nullam vnquam habent existentiam realem (& sic non sunt aliquid reale temporis) vel si aliquam habent aliquando, habent solum indivisibilem successivæ, vt iam satis ostensum est, & sic ab instantibus minime differunt.

Nec dicat n aliquis posse vnam temporis partem entitativè indivisibilem facere extensionem successivam, quemadmodum ego cap. 7 dixi in continuo permanenti vnam partem minimam physice, & entitativè indivisibilem, facere extensionem permanentem : non, inquam, id dicat aliquis, est enim latum discrimen : quia pars illa temporis si est physice indivisibilis, & simul facit extensionem successivam ; hoc ipso durat, quatenus ita extensa habet saltem extrinsece ante & post : & quia insuper durat æquate secundum se totam, hoc ipso quod est vna physice indivisibilis, sequitur i eam non esse intrinsece successivam sed permanentem (vt magis intelligetur ex dicendis in sequentibus prop.) ac 2 tempus intrinsece successivum componi ex intrinsece permanentibus, quod non dicunt aduersarij contra quos ago ; imo si hoc dicerent, impugno, quia ex dictis prop. præcedenti num. 3 ratio temporis non potest convenire rei permanenti, vt permanens est ; cum vt sic non habeat intrinsece prius & posterius, ergo successio intrinsece composita ex permanentibus non erit successio continua : vtore quia continue non habebit intrinsece prius & posterius : & sic iterum habeo intentum.

Vtcrius o siue dicas temporis partes esse intrinsece successivas, siue dicas esse permanentes, non poterit ex eis fieri vnum per se ens continuum ; quia scilicet illæ non poterunt inuicem vniri : nam si vniuntur, necesse est existere aliquando earum vnionem : vel ergo duarum huiusmodi partium vnio existit successivæ, p aut tota simul : si tota simul ; ergo & duæ partes per eam vnitæ, existunt simul, vtore simul cum vnione ; implicat enim vnionem existere non existentibus partibus unitis : si successivæ ; ergo aliquid eius existit prius v. g. cum temporis parte priori vnienda ; & aliquid nempe residuum eiusdem existit posterius, puta cum parte posteriori item vnienda : at si ita est non erit vnio ; vnio enim ex conceptu formali vnionis, est duorum vnio ; at pars vnionis siue prior siue posterior (quæcumque volueris) non potest physice afficere (adeoque nec vnire) nisi partem temporis secum physice existentem, id est non potest actu & physice afficere eam quæ prius se existeret & iam præterita est, nec futuram quæ solum posterius ipsa existet, vt est evidens, quia non potest vnire quando non est, vel quando res vnienda non amplius est. Ergo nec etiam successiva est vnio, ergo, &c.

Nec dicas i partem illam vnionis afficere quidem temporis partem existentem secum, terminari autem ad sequentem quasi exigit vt ea mox statim immediate sequatur : id enim falsum est quia (præter rationem iam factam quæ hic etiam valet) motus quolibet instanti id est ante quamlibet partem interrumpi potest ; at non postea interrumpi hoc v. g. instanti ; si hoc ipso instanti existeret aliquid per modum vnionis trahens necessarium ad statim post se existendum partem vltiorem motus ; traheret autem necessarium si haberet vim vnionis : imo quia continue semper existeret aliquid eiusmodi habens vim vnionis, nunquam posset interrumpi motus. Præterea vero evidens est partem illam vnionis non posse terminari ad partem temporis præteritam immediate ante ipsam, hoc ipso quod ea pars temporis iam non est physice, adeoque nec physice ad eam aliquid terminari potest.

Nec dicas 2 q vnica simplicem vnionem coextendi successioni duarum partium vnitarum : sic enim vnio esset permanens ex argumento facto paulo ante nempe num. 6 : atque ita si illa vnio est modus, imo ex ratione vnionis trahet necessarium ambas partes vnitas ad coexistendum sibi ; adeoque vel erunt etiam ipsæ permanentes quod iam reiectum est ; vel erit vnio duarum non simul inuicem existentium ; ipsa vero existet prius cum vna & posterius cum alia ; ac proinde si vnio est modus, erit modus sine subiecto, vel de subiecto in subiectum insiliet, quod repugnat naturæ modorum ; imo vt dicebam etiam immediate ante non posset interrumpi motus